

Konkurences padome

Ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanas sastādīšanas vadlīnijas

Rīga
2016

SATURS

1. Ievads	3
2. Apvienošanās veidi	4
3. Apvienošanās paziņošanas kritēriji	5
4. Apgrozījuma aprēķināšana	6
5. Pilna vai saīsināta ziņojuma iesniegšana	8
6. Konsultācijas pirms ziņojuma iesniegšanas	10
7. Vispārīgā informācija par apvienošanās dalībniekiem	11
8. Apvienošanās dalībnieku struktūra	13
9. Apvienošanās juridiskie, finansiālie un ekonomiskie aspekti	15
10. Konkrētais tirgus	16
11. Apvienošanās mērķis un sekas	22
12. Pievienojamie dokumenti	23
13. Datu pieejamība un atbrīvojumi no iesniegšanas	25
14. Ierobežotas pieejamības informācija	26
15. Nodeva par apvienošanās ziņojuma izskatīšanu	28

1. IEVADS

1. Tirgus dalībnieku apvienošanās kontroles regulējums ir būtiska konkurences tiesību sastāvdaļa un nodrošina sabiedrības labklājības aizsardzību no konkurencei kaitīgām apvienošanām. Tirgus dalībnieku pienākums paziņot attiecas uz plašu loku darījumu, kas vienā gadījumā seku ziņā var radīt būtiskas izmaiņas tirgus struktūrā vai arī citā gadījumā neradīt ietekmi uz patērētājiem.
2. No Konkurences padomes (turpmāk – KP) un starptautiskās pieredzes var secināt, ka paziņotās apvienošanās, galvenokārt, nerada kaitējumu konkurencei. Savukārt administratīvais slogs tirgus dalībniekiem, iesniedzot ziņojumu par apvienošanu (turpmāk – ziņojums), vairākumā gadījumu nav atkarīgs no apvienošanās iespējamā kaitējuma konkrētajā tirgū. Lai gan ziņojumā ietveramā informācija ir norādīta Ministru Kabineta 29.09.2008. noteikumos Nr.800 *Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu* (turpmāk – Noteikumi Nr.800), sniegtās informācijas saturs un nozīmīgums apvienošanās izvērtēšanā ir atkarīgs no nozares specifikas. Papildu informācijas ieguve apvienošanās izskatīšanas laikā kavē KP savlaicīgi identificēt konkrētās apvienošanās iespējamo ietekmi uz sabiedrības labklājību.
3. Šīs vadlīnijas apkopo KP praksi, izvērtējot apvienošanās ziņojumu pilnīgumu un apvienošanās izvērtēšanā nepieciešamās informācijas apjomu, un satur ieteikumus tirgus dalībniekiem, nepaplašinot Konkurences likumā (turpmāk – KL) 15.panta un Noteikumos Nr.800 ietvertos pienākumus. Vadlīnijas nesatur izsmeļošu priekšrakstu par apvienošanās ziņojuma iesniegšanu, bet iespēju robežās tās sniedz ieteikumus iespējamajiem risinājumiem līdz šim biežāk sastopamām neskaidrībām, kas radušās tirgus dalībniekiem apvienošanās ziņojuma sagatavošanā.
4. Šo vadlīniju mērķis nav sniegt skaidrojumu, kā dažāda veida apvienošanās ietekme uz sabiedrības labklājību tiek vērtēta. Par to informācija ir iegūstama no KP un Eiropas Komisijas lēmumiem un skaidrojumiem, kā arī Latvijas tiesas un Eiropas Savienības (turpmāk – ES) tiesas nolēmumiem.
5. Ievērojot privātpersonu tiesību aizskārumu un no tā izrietošo sabiedrības interešu aizsardzību, KP publicē šīs vadlīnijas, lai pilnveidotu tirgus dalībnieku apvienošanās paziņošanas procedūru un atvieglotu tirgus dalībniekiem ziņojuma sagatavošanu. Neatkarīgi no tā ikvienā situācijā ir jāņem vērā konkrētās apvienošanās apstākļi un tirgus raksturīgās iezīmes.
6. Ziņojumā jānorāda plaša informācija par saimniecisko darbību. Tirgus dalībniekiem ir pienākums norādīt pilnu un patiesu informāciju. Ja iesniegtā informācija bijusi maldinoša vai nepatiesa, tās iesniedzējam var tikt piemērots naudas sods vai attiecīgā apvienošanās var būt pretlikumīga no brīža, kad uzsākta tās īstenošana, pat tad, ja KP ir pieņēmusi lēmumu atļaut attiecīgo apvienošanu.
7. Īpaša uzmanība ir jāpievērš informācijai, kura ir raksturojoša, satur aplēses vai prognozes u.tml. Iespējamās atbildības piemērošana par nepatiesas informācijas sniegšanu neatbrīvo tirgus dalībnieku no iespēju robežās

maksimāli precīzas informācijas sniegšanas. Šādos gadījumos pēc labas ticības ir jānorāda informācija, kas vistuvāk atbilst patiesībai. KP savā novērtējumā paļaujas uz sniegtās informācijas ticamību, un tai nav pienākuma to patstāvīgi pārbaudīt.

- 8 Sadarbībai starp KP un ziņojuma iesniedzēju, jo īpaši pirms ziņojuma iesniegšanas, ir būtiska ietekme uz ziņojuma izvērtēšanas operativitāti. Tāpēc KP aicina tirgus dalībniekus savlaicīgi informēt KP par paredzēto apvienošanās īstenošanu un izmantot pirms ziņojuma iesniegšanas konsultācijas iespējas, lai atrisinātu jebkurus jautājumus, kas saistīti ar pienākumu iesniegt ziņojumu vai KP nepieciešamo informāciju, lai izvērtētu apvienošanās ietekmi uz sabiedrības labklājību.
- 9 Šo vadlīniju darbību un piemērošanu ir paredzēts regulāri pārskatīt un nepieciešamības gadījumā papildināt.

2. APVIENOŠANĀS VEIDI

- 10 Izšķirošas ietekmes iegūšanas veidi uzskaitīti KL 15.panta pirmajā daļā:

a) *saplūšana (KL 15.panta pirmās daļas 1.punkts)* – ziņojumu KP iesniedz divi vai vairāk tirgus dalībnieki, kas apvienojas, lai kļūtu par vienu tirgus dalībnieku;

b) *pievienošanās (KL 15.panta pirmās daļas 2.punkts)* – ziņojumu KP iesniedz tirgus dalībnieks, kas pievieno citu tirgus dalībnieku;

c) *izšķirošas ietekmes vai aktīvu (to izmantošanas tiesību) iegūšana un kopīga kontrole (KL 15.panta pirmās daļas 3. un 4.punkts)* – ziņojumu KP iesniedz tirgus dalībnieks vai fiziska persona, kas iegūst:

- o izšķirošu ietekmi;
- o cita apvienošanās dalībnieka (dalībnieku) aktīvus (daļu vai visus)¹;
- o tiesības aktīvus izmantot.¹

- 11 Plašāka informācija par izšķirošas ietekmes un kontroles iegūšanas veidiem atrodama Eiropas Komisijas konsolidētajā jurisdikcijas paziņojumā², kur visaptveroši uzskaitīti un aprakstīti darījumu veidi, kas uzskatāmi par apvienošanos un tātad paziņojami KP. Ņemot vērā KP praksi, papildus ir atrodams skaidrojums par apvienošanos ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības lielveikalu tirgū, iegūstot tiesības izmantot aktīvus (nomāt telpas).³

---

¹ Ja aktīvu vai to izmantošanas tiesību iegūšana palielina minēto aktīvu un tiesību ieguvēja tirgus daļu jebkurā konkrētajā tirgū.

² Konsolidētais jurisdikcijas paziņojums. Pieejams: <http://www.kp.gov.lv/documents/8f31b9e1ee553ab06b6734fc782750a0d343fbaa>

³ Skaidrojums par apvienošanos ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības lielveikalu tirgū, iegūstot tiesības izmantot aktīvus (nomāt telpas). Pieejams: <http://kp.gov.lv/documents/791aabb528ebe7b3e1cfe3f4d534108ceeb6464>

3. APVIEŅOŠANĀS PAZIŅOŠANAS KRITĒRIJI

12 KL 15.panta otrajā daļā noteikts, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz KP pilnu ziņojumu, ja izpildās abi zemāk norādītie kritēriji:

- *apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 30 000 000 euro un*
- *vismaz divu apvienošanās dalībnieku apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 1 500 000 euro katram.*

13 Pirmais nosacījums ietver apgrozījuma robežvērtību, kas noteikta, lai identificētu darījumus, kas pirmšķietami varētu skart nozīmīgu sabiedrības daļu. Tirgus dalībnieku apgrozījums norāda uz dalībnieku tirgus stāvokli un to darbības potenciālo ietekmi. Nosacījuma izpilde ir viegli pārbaudāma un aprēķināma, jo neietver ekonomisko novērtējumu, tādējādi tirgus dalībnieks pats var pārliecināties par ziņojuma iesniegšanas nepieciešamību. Ņemot vērā, ka šim apgrozījumam ir pēc iespējas precīzāk jāatspoguļo iesaistīto uzņēmumu ekonomiskais spēks un tā darbības apmērs Latvijā, Noteikumos Nr.800 ietverti apgrozījuma aprēķināšanas noteikumi un apvienošanās dalībnieku kopējā neto apgrozījuma aprēķināšanas metodika.

14 Saskaņā ar otro nosacījumu, ja vismaz divu apvienošanās dalībnieku apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā nepārsniedz 1 500 000 euro katram, ziņojums KP nav jāiesniedz.

15 KP vērš tirgus dalībnieku uzmanību uz to, ka, iegūstot aktīvus vairāku apvienošanās darījumu ceļā, kur no aktīviem iegūtais apgrozījums katrā darījumā atsevišķi nepārsniedz, bet visi darījumi kopumā pārsniedz 1 500 000 euro, var tikt uzskatīti par vienu apvienošanos (Noteikumu Nr.800 6.punkts)⁴. Tāpēc, lai nodrošinātu tiesisko noteiktību par aktīvu iegādes darījumu statusu, gadījumā, ja rodas pamatotas šaubas, vai vairāki apvienošanās darījumi var tikt uzskatīti par vienu apvienošanos un tādējādi sasniedz paziņošanas robežvērtību (1 500 000 euro), KP iesaka konsultēties ar iestādi.

16 Atsevišķos gadījumos, ja apvienošanās neatbilst KL 15.panta otrajā daļā noteiktajiem kritērijiem, KP ir tiesības pieprasīt apvienošanās dalībniekiem iesniegt ziņojumu par plānoto vai jau notikušo apvienošanos, ja izpildās visi zemāk norādītie nosacījumi:

- nav pagājuši 12 mēneši no apvienošanās īstenošanas dienas;

---

⁴ KP 05.03.2008. lēmums Nr.E02-26 *East-West Transit*.

- apvienošanās notiek konkrētajā tirgū, kurā darbojas apvienošanās dalībnieki (tuvi konkurenti), un to kopējā tirgus daļa šajā konkrētajā tirgū pārsniedz 40% (par konkrēta tirgus noteikšanu sīkāk skatīt 10.sadaļu un tirgus daļu noteikšanu - 5.sadaļu);
- KP ir pamatotas aizdomas, ka apvienošanās rezultātā var rasties vai nostiprināties dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence konkrētajā tirgū (KL 15.panta otrā prim daļa).

17 Lai iegūtu tiesisko noteiktību, arī tirgus dalībnieki, ja apvienošanās neatbilst KL 15.panta otrajā daļā noteiktajiem kritērijiem, ir tiesīgi:

- lūgt rakstveida apstiprinājumu tam, ka KP neizmantos KL 15.panta otrajā prim daļā noteiktās tiesības pieprasīt, lai apvienošanās dalībnieki iesniedz ziņojumu par apvienošanos;
- pēc savas iniciatīvas iesniegt KP pilnu vai saīsinātu ziņojumu par apvienošanos (KL 15.panta otrā četri prim daļa).

4. APGROZĪJUMA APRĒĶINĀŠANA

18 KL noteiktā apgrozījuma robežvērtība ietver tā saucamo "tīro" apgrozījumu jeb ieņēmumus no tirgus dalībnieka darbības, preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, no kura atņemtas visas Noteikumu Nr.800 8.punktā norādītās komponentes:

- 1) Tiek ņemts vērā tirgus dalībnieku neto apgrozījums ar atrunu, ka neto apgrozījumu veido tirgus dalībnieka darbība, preču pārdošana un pakalpojumu sniegšana Latvijas teritorijā. Pakalpojumu sniegšanas gadījumā, kur ir iespējams pārrobežu aspekts, apgrozījuma aprēķināšanā var vadīties pēc Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma⁵. Gadījumā, ja uzņēmums lielākoties nodarbojas ar preču eksportu, pastāv liela varbūtība, ka uzņēmumam, lai arī ar pietiekami lielu neto apgrozījumu, nebūs jāiesniedz apvienošanās ziņojums tieši būtisko eksporta apjomu dēļ.
- 2) Tirdzniecības atlaides un citas piešķirtās atlaides ietver visas atlaides (visu šo atlaižu summu), kuras tirgus dalībnieks piešķir saviem klientiem un kurām ir tieša ietekme uz pārdošanas apjomu. Šī informācija tiek atspoguļota arī gada pārskatā, aprēķinot neto apgrozījumu.
- 3) Apgrozījuma aprēķinā jāatskaita arī pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi, kas tieši saistīti ar tirgus dalībnieka apgrozījumu (piemēram, akcīzes nodoklis, kas parasti ir jāmaksā tirgus

---

⁵ Skatīt Administratīvās apgabaltiesas 10.03.2014. spriedumu lietā Nr.A43013412 *Ostas Flote* 14.punkts un Augstākās tiesas 30.08.2013. spriedums Nr.SKA-306/2012 *Ostas Flote* 11.-14.punkts.

dalībniekam, kas akcīzes precī izlaiž brīvam apgrozījumam). Savukārt netiek atskaitīti, piemēram, dabas resursu nodoklis, muitas nodoklis.

- 19 Atšķirīga pieeja tiek izmantota gadījumos, kur tiek iegūta iespēja (nomas vai īpašuma tiesības) izmantot aktīvus (piemēram, tirdzniecības telpas vai infrastruktūru)⁶. Apgrozījumu veido iepriekšējā īpašnieka/lietotāja apgrozījums konkrētajās telpās vai vietā, kas iegūts no šo aktīvu izmantošanas saimnieciskajā darbībā, kam tiek pieskaitīts ieguvēja neto apgrozījums (Noteikumu Nr.800 12.punkts).
- 20 KP cenšas balstīties uz precīzākajiem un ticamākajiem pieejamajiem datiem. Parasti KP izmanto pārskatus, kuri ir apstiprināti un attiecas uz darījuma datumam tuvāko finanšu gadu⁷.
- 21 Atsauces uz vadības vai jebkura cita veida provizoriskajiem pārskatiem var nebūt ticamas, ja vien nepastāv īpaši apstākļi. Ja koncentrācija notiek gada pirmajos mēnešos un apstiprinātie pārskati par pēdējo finanšu gadu vēl nav pieejami, jāņem vērā dati, kas attiecas uz iepriekšējo gadu, par kuru ir apstiprināts gada pārskats. Ja ir būtiska novirze starp abiem pārskatu komplektiem saistībā ar nozīmīgām un ilgstošām izmaiņām attiecīgajā uzņēmumā un jo īpaši, ja valde ir apstiprinājusi galīgo projektu par pēdējo gadu, KP var nolemt ņemt vērā šos datus.
- 22 Aprēķinot apvienošanās dalībnieka kopējo apgrozījumu, ir jāņem vērā arī ar to saistīto tirgus dalībnieku apgrozījums (Noteikumu Nr.800 9.punkts). Par apvienošanās dalībnieku struktūru un saistītajiem tirgus dalībniekiem skatīt 8.sadaļu.
- 23 Apgrozījuma aprēķināšanas metodika atšķiras izšķirošas ietekmes maiņas (aktīvu iegūšanas) gadījumā, jo apvienošanas gadījumā apgrozījuma aprēķinā netiek ņemts vērā tā tirgus dalībnieka neto apgrozījums, kurš pēc apvienošanās zaudē izšķirošu ietekmi, bet tiek ņemts vērā "mērķa sabiedrības" apgrozījums (Noteikumu Nr.800 11.punkts).
- 24 No tirgus dalībnieka kopējā apgrozījuma atrēķina apgrozījumu no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas saistītajiem tirgus dalībniekiem (galvenokārt mātes un meitas uzņēmumi), kas uzskatāms par "iekšējo apgrozījumu". Tādējādi apgrozījumam, kas tiek ņemts vērā, lai izvērtētu apvienošanās paziņošanas sliksni, jāatspoguļo darījumi, kas notikuši tikai starp uzņēmumu grupu (tirgus dalībnieks un saistītie tirgus dalībnieki) un trešajām personām (Noteikumu Nr.800 14.1.apakšpunkts). Savukārt apvienošanās dalībnieku savstarpējie darījumi neietekmē apgrozījumu noteikšanu KL15.panta otrās daļas ietvaros, bet var būt būtisks apsvērums pie apvienošanās izvērtēšanas.

---

⁶ Piemēram, skat. KP Skaidrojumu par apvienošanas ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības lielveikalu tirgū, iegūstot tiesības izmantot aktīvus (nomāt telpas). Pieejams: <http://kp.gov.lv/documents/55e5f098c17d908e17bee9e9af997c92c82dea5a>

⁷ Par Komisijas pieeju pārskatu korekcijās izņēmuma gadījumos skatīt Konsolidētā juridiskijas paziņojuma 172.-174.rinkopu. Pieejams: <http://www.kp.gov.lv/documents/8f31b9e1ee553ab06b6734fc782750a0d343fbaa>

- 25 Papildus jānorāda, ka izšķiroša ietekme var būt ne tikai individuāla, bet arī kopīga gadījumā, ja nevienam no tirgus dalībniekiem nav iespējas vienpersoniski ietekmēt lēmumu pieņemšanu kontrolētajā tirgus dalībniekā, tomēr, lai pieņemtu lēmumu, šiem tirgus dalībniekiem ir jāvienojas. Šādā gadījumā kontrolētā tirgus dalībnieka neto apgrozījums tiek ņemts vērā, tomēr tas tiek proporcionāli sadalīts starp tirgus dalībniekiem, kuriem ir kopīga izšķiroša ietekme (Noteikumu Nr.800 14.2.apakšpunkts).
- 26 Noteikumos Nr.800 noteikta arī apgrozījuma aprēķināšanas metodika attiecībā uz kredītiestāžu un apdrošināšanas sabiedrību neto apgrozījuma aprēķināšanu, kas atšķiras no parastās kārtības (Noteikumu Nr.800 15.-17.punkts).
- 27 Ja neto apgrozījuma vērtības nav noteiktas *euro* valūtā, tad ir nepieciešams tās pārrēķināt *euro* valūtā, izmantojot uz ziņojuma iesniegšanas brīdi pieejamo aktuālo Eiropas Centrālās Bankas (turpmāk – ECB) mājaslapā publicētos valūtu kursu.⁸ Sabiedrības gada apgrozījums jāpārrēķina pēc attiecīgo 12 mēnešu vidējā kursa.⁹ Apstiprinātie gada apgrozījumu skaitļi ir jāpārrēķina tādi, kādi tie ir, nesadalot ceturkšņa vai mēneša skaitļos, kas tad tiktu pārrēķināti atsevišķi.

5. PILNA VAI SAĪSINĀTA ZIŅOJUMA IESNIEGŠANA

- 28 Tirgus dalībnieka interesēs ir izvērtēt, vai konkrētās apvienošanās gadījumā izpildās KL 15.panta otrajā divi prim daļā noteiktie kritēriji, kas dod tiesības KP iesniegt saīsināto ziņojumu. Saīsinātā ziņojuma iesniegšanas gadījumā samazinās KP iesniedzamais informācijas apjoms, kā arī potenciāli ziņojuma izskatīšanas laiks. Apvienošanās gadījumi, par kuriem iesniedzams saīsinātais ziņojums, pārsvarā ir mazāk problemātiski. Tajā pat laikā, ja ticis iesniegts saīsinātais ziņojums, KP var pieprasīt iesniegt pilnu ziņojumu gadījumā, ja nepieciešama papildu izpēte, jo, piemēram, ir aizdomas par attiecīgās apvienošanās ietekmi uz sabiedrības labklājību (KL 15.panta otrā trīs prim daļa).

---

⁸ ECB apkopo un savā mājaslapā publicē ekonomisko un monetāro informāciju, kas veido pamatu tās Padomes lēmumiem.

1. ECB mājaslapā (<https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>) nepieciešams atrast sadaļu 'Research & Publications' un sadaļu 'Economic Bulletin'.

2. Sadaļā 'Economic Bulletin' nepieciešams atrast statistikas sadaļu 'Economic Bulletin – online statistics' (<http://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/index.en.html>).

3. Sadaļā 'Reports' izvēlēties 'Statistics Bulletin' → 8. punktu 'Exchange rates' → 8.2.punktu 'Bilateral exchange rates'

(<http://sdw.ecb.europa.eu/reports.do?node=10000071>).

⁹ Gada apgrozījumu aprēķina saskaitot katra mēneša vidējo apgrozījumu un izdalot to ar 12. Piemēram: vidējais apgrozījums par periodu no 01.01.2013. līdz 31.12.2013. = ((vidējais par 01.2013.) + (vidējais par 02.2013.) + (vidējais par 03.2013.) + (vidējais par 04.2013.) + (vidējais par 05.2013.) + (vidējais par 06.2013.) + (vidējais par 07.2013.) + (vidējais par 08.2013.) + (vidējais par 09.2013.) + (vidējais par 10.2013.) + (vidējais par 11.2013.) + (vidējais par 12.2013.)) dalīts ar 12.

29 Tirgus dalībniekam ir tiesības iesniegt KP saīsināto ziņojumu, ja izpildās viens no KL 15.panta otrās divi prim daļas nosacījumiem:

(a) *neviens apvienošanās dalībnieks nedarbojas vienā konkrētajā tirgū vai ar to vertikāli saistītā tirgū*. Lai saprastu, vai izpildās šis kritērijs, vispirms nepieciešams noteikt konkrētos tirgus, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki (skatīt 10.sadaļu). Ja tiek konstatēts, ka konkrētie tirgi, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki, nepārklājas, tad vēl jāizvērtē, vai apvienošanās dalībnieki nedarbojas vertikāli saistītos tirgos. Par vertikāliem tiek uzskatīti tādi tirgi, kuri savstarpēji ir saistīti dažādos ražošanas un izplatīšanas ķēdes posmos, piemēram, preces ražotājs un mazumtirgotājs;

(b) *apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū nepārsniedz 20%*. Šajā gadījumā svarīgi, lai apvienošanās brīdī komersantu, kas plāno apvienoties, kopējā piedāvāto preču/pakalpojumu daļa konkrētajā tirgū (nošķirtajā teritorijā ar līdzīgajiem konkurences apstākļiem, kurā tiek tirgota noteiktā prece) attiecībā pret visu šajā tirgū piedāvāto preču/pakalpojumu apjomu būtu pietiekami neliela – nepārsniegtu 20% –, lai šāda apvienošanās parasti nespētu negatīvi ietekmēt konkurenci;

(c) *apvienošanās dalībnieki darbojas vertikāli saistītos tirgos, un katra apvienošanās dalībnieka tirgus daļa konkrētajā tirgū nepārsniedz 30%*. Ja apvienojas komersanti, kas darbojas vertikāli saistītos tirgos, piemēram, kādas konkrētas preces ražotājs un izplatītājs, tad kā ietekmētie tiks identificēti gan konkrētās preces ražošanas, gan izplatīšanas tirgus. Gan ražotāja tirgus daļai preces ražošanas tirgū, gan izplatītāja tirgus daļai preces izplatīšanas tirgū nepārsniedzot 30%, apvienošanās parasti neatstās negatīvu ietekmi uz konkurenci;

(d) *apvienošanās dalībnieki iegūst kopīgu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku, kurš negūst un kura mērķis nav gūt apgrozījumu no preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas Latvijas teritorijā*. Gadījumā, ja tiek iegūta kopīga izšķiroša ietekme pār uzņēmumu, kas nodarbojas un arī turpmāk plāno nodarboties, piemēram, tikai ar preču eksportu, tādā veidā negūstot apgrozījumu no preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas Latvijas teritorijā. Apvienošanās dalībniekiem jāsniedz pamatota informācija par esošo un plānoto saimniecisko darbību;

30 (e) *apvienošanās dalībnieks iegūst izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku tirgū, kurā apvienošanās dalībniekam jau ir kopīga izšķiroša ietekme*. Piemēram, pirms apvienošanās komersantam A un komersantam B katram pieder 50% kapitāla daļu komersantā C, bet, īstenojot apvienošanās darījumu paredzēts, ka komersants A iegūs arī komersanta B piederošās kapitāla daļas, tādējādi ar 100% kapitāla daļu palīdzību realizējot izšķirošu ietekmi komersantā. Lai konstatētu, vai apvienošanās dalībnieki nedarbojas vienā konkrētajā tirgū vai ar to vertikāli saistītajā tirgū ((a) gadījums), kā arī vai apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū nepārsniedz 20% ((b) gadījums), vai vertikāli saistītajos tirgos katram atsevišķi nepārsniedz 30% ((c) gadījums), kas dod tiesības

iesniegt KP saīsināto ziņojumu, sākotnēji ir nepieciešams noteikt konkrētos tirgus, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki (skatīt 10.sadaļu).

- 31 Pēc konkrētā tirgus definēšanas, lai noskaidrotu, vai izpildās (b) un (c) gadījumos noteiktās tirgus daļas, jāaprēķina tirgus dalībnieku tirgus daļa, kas veidosies pēc tirgus dalībnieku apvienošanās. Tirgus daļa ir to preču daļa, kuras konkrētajā tirgū piedāvā tirgus dalībnieks attiecībā pret visu šajā konkrētajā tirgū piedāvāto preču apjomu. Šo daļu parasti nosaka procentuālā izteiksmē un aprēķina pēc formulas: $Di = \frac{Vi \times 100\%}{Vm}$, kur

Di = tirgus dalībnieka tirgus daļa;

Vi = tirgus dalībnieka realizēto preču apjoms (jāsaskaita apvienošanās dalībnieku kopējais realizētais preču apjoms);

Vm = kopējais tirgū realizēto preču apjoms.

6. KONSULTĀCIJAS PIRMS ZIŅOJUMA IESNIEGŠANAS

- 32 KP pieejamo resursu ietvaros nodrošina tirgus dalībniekam iespēju konsultāciju ceļā saņemt palīdzību ziņojuma sagatavošanā. Konsultācijas ir attiecināmas uz jebkuriem jautājumiem, kas skar apvienošanās regulējumu. Zemāk ir ietvertas rekomendācijas par konsultāciju procesu un tās virzību. KP norāda, ka informācija par konsultācijas norisi un saturu nav publiski izpaužama un šādas informācijas aprīte KP tiek ierobežota līdz paziņojuma par apvienošanos publicēšanai KP mājaslapā.
- 33 Konsultāciju process neietekmē no KL 15.panta izrietošo pienākumu tirgus dalībniekam iesniegt ziņojumu par apvienošanos pirms tās īstenošanas.
- 34 Ņemot vērā, ka tirgus dalībnieku starpā pārrunas par darījuma slēgšanu un tā nosacījumiem bieži vien ir ilgstošas, bet pēc vienošanās panākšanas jo īpaši iegūstošais tirgus dalībnieks ir ieinteresēts pēc iespējas ātrāk iegūt atļauju no KP, lai varētu īstenot apvienošanos, tirgus dalībnieku interesēs ir savlaicīgi (pat pirms galējās vienošanās panākšanas) uzsākt ziņojuma sagatavošanu. Šajā stadijā ir vēlams uzsākt pirmo komunikāciju, informējot KP par iespējamās apvienošanās dalībniekiem un paziņošanas kritēriju izpildi un noskaidrojot KP iespējas sniegt konsultācijas un attiecīgās kontaktpersonas. Konsultācijas vēlams uzsākt vismaz divas nedēļas pirms ziņojuma iesniegšanas KP.
- 35 Tirgus dalībniekam ir pienākums patstāvīgi izvērtēt ziņojumā ietveramo informāciju atbilstoši Noteikumiem Nr.800. Pēc tam, kad ir detalizēti izvērtēta sniedzamā informācija un, vēlams, ir sagatavots pirmais projekts apvienošanās ziņojumam, tirgus dalībniekam ir iespēja elektroniski to nosūtīt uz KP centrālo e-pasta adresi konkurence@kp.gov.lv vai jau iepriekš norādītajām KP kontaktpersonām, kā arī uzdot interesējošos jautājumus par neskaidrajiem punktiem ziņojumā.
- 36 KP amatpersonas aptuveni piecu darba dienu laikā, atkarībā no resursu pieejamības, sniedz savus komentārus un ieteikumus par apvienošanās ziņojuma projektu klātienē vai elektroniski.

- 37 Konsultāciju ietvaros KP sniedz skaidrojumus, norādes uz KP un citu valstu praksi vai citu labo praksi, ko varētu izmatot ziņojuma sagatavošanā. Tiesības uz konsultācijām šajā procesā nav izmantojamas ļaunprātīgi, un no tirgus dalībniekiem tiek sagaidīts, ka tie patstāvīgi sagatavo apvienošanās ziņojumu un pēc ziņojuma projekta komentāru saņemšanas tikai īpaši sarežģītos jautājumos atkārtoti vēršas KP. Vienlaikus KP iesaka tirgus dalībniekiem informēt iestādi par apvienošanās darījuma procesa virzību arī turpmāk līdz pat oficiālā ziņojuma iesniegšanai KP.
- 38 Augstāk minētā ziņojuma projekta izvērtēšana nerada tiesisko noteiktību un neierobežo KP tiesības pēc ziņojuma oficiālās iesniegšanas paziņot par ziņojuma nepilnīgumu atbilstoši Noteikumu Nr.800 4.punktam. Tomēr, nepastāvot jauniem lietas apstākļiem vai to izmaiņām, KP vērtējums, visticamāk, nebūs atšķirīgs.

7. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR APVIENOŠANĀS DALĪBNIEMIEM

- 39 *Apvienošanās dalībnieki* ir tie tirgus dalībnieki, kuri iegūst izšķirošu ietekmi, un tirgus dalībnieki, kuros iegūst izšķirošu ietekmi. Kopīgas izšķirošas ietekmes iegūšanas gadījumā, ja viens no tirgus dalībniekiem pirms apvienošanās realizēja vienpersonisku izšķirošu ietekmi, par apvienošanās dalībnieku ir uzskatāms arī iepriekšējais tirgus dalībnieka īpašnieks, kura ietekmes veids ir mainījies uz kopīgu izšķirošu ietekmi.¹⁰
- 40 *Iesniedzējs* ir apvienošanās dalībnieks, kas iegūst izšķirošu ietekmi (vienpersonisku vai kopīgu) pār citu tirgus dalībnieku un/vai cita tirgus dalībnieka aktīvus/to izmantošanas tiesības kādā no KL 15.panta pirmajā daļā norādītajiem veidiem. Par iesniedzēju norādāma sekojoša informācija – nosaukums, reģ.Nr. (ārvalstu komersantam no Komercreģistram pielīdzināma reģistra), juridiskā adrese, tālruna nr., e-pasta adrese, kontaktpersona, kas kompetenta risināt apvienošanās jautājumus (vārds, uzvārds, amats, telefona nr., e-pasts), pašreizējie un plānotie darbības veidi (Noteikumu Nr.800 18.1.1.-18.1.3. apakšpunkti). Izšķirošas ietekmes ieguvējs ir jebkura augstākā līmenī esoša persona (fiziska/juridiska), kura tiešā vai pastarpinātā veidā realizē izšķirošu ietekmi un kurai ir pienākums iesniegt ziņojumu.
- 41 KP iesniedzams viens (kopīgs) apvienošanās ziņojums, izņemot gadījumu, kur ir vairāk par vienu apvienošanās dalībnieku, kurš iegūst izšķirošu ietekmi vai maina tās veidu (no vienpersoniskas uz kopīgu). Tomēr pie sevišķiem apstākļiem, uz ko konsultāciju procesā pirms apvienošanās ziņojuma iesniegšanas īpaši norādīs, KP saskaņā ar KL 15.panta otro pieci prim daļu var atbrīvot iesniedzēju no atsevišķas informācijas iekļaušanas ziņojumā (skatīt 13.sadaļu) un pieprasīt to no cita tirgus dalībnieka, piemēram, īpaši sensitīva komercnoslēpuma gadījumā.
- 42 Ar *pārējiem apvienošanās dalībniekiem* saprotami tie apvienošanās dalībnieki, kas nav iesniedzējs. Par pārējiem apvienošanās dalībniekiem

---

¹⁰ Piemēram skatīt KP 14.04.2011. lēmumu Nr.21 *Stockmann Centrs*.

norādāms to nosaukums, juridiskā adrese, tālruņa nr., e-pasta adrese, kontaktpersona, kas kompetenta risināt apvienošanās jautājumus (vārds, uzvārds, amats, telefona nr., e-pasts), pašreizējie un plānotie darbības veidi (Noteikumu Nr.800 18.1.1.-18.1.2.apakšpunkti). Ja tiek iegūti aktīvi vai to izmantošanas tiesības, nepieciešams norādīt informāciju ne vien par aktīvu īpašnieku, bet arī lietotāju.

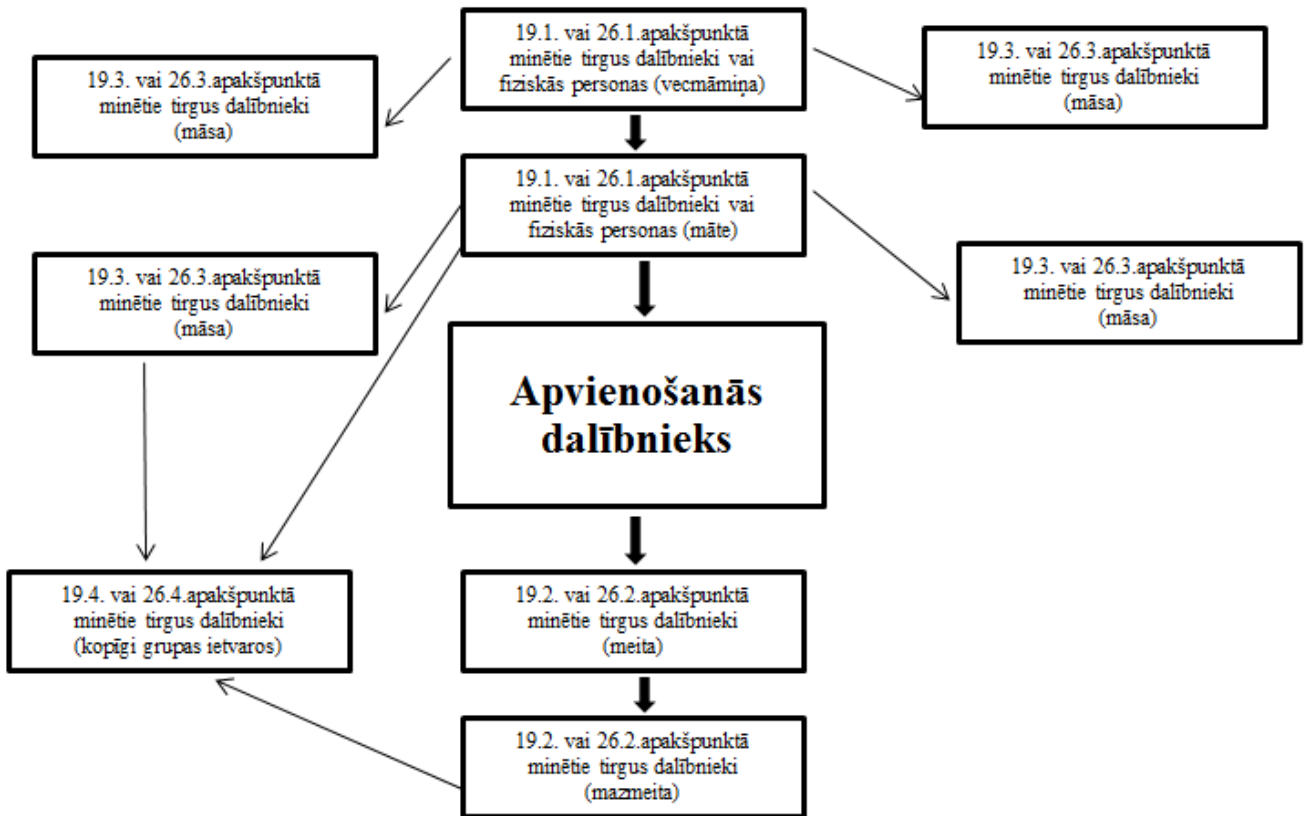
- 43 *Apvienošanās dalībnieka pilnvarotās personas* ir personas, kuras ir tiesīgas pārstāvēt iesniedzēju ziņojuma iesniegšanas un izskatīšanas laikā KP. Pilnvara ir pievienojama, iesniedzot apvienošanās ziņojumu. Par apvienošanās dalībnieka pilnvaroto personu iesniedzama sekojoša informācija – vārds, uzvārds, amats, korespondences adrese, tālruņa nr., e-pasta adrese, tīmekļa vietnes adrese (Noteikumu Nr.800 18.3.apakšpunkts).
- 44 Norādot iesniedzēja pilnvarotās personas e-pasta adresi, tiek prezumēts, ka iesniedzējs/ apvienošanās dalībnieka pilnvarotā persona ir piekritusi uz konkrēto e-pasta adresi no KP saņemt ar drošu elektronisko parakstu parakstītus dokumentus, kas ir saskaņā ar Paziņošanas likumu¹¹. Elektronisko sakaru izmantošana palīdz nodrošināt ātrāku komunikāciju un informācijas apmaiņu starp iesniedzēja pilnvaroto personu un KP, kas līdz ar to paātrina ziņojuma izskatīšanas ātrumu. Gadījumā, ja iesniedzējs nevēlas izmantot elektroniskos sakarus saziņai ar KP, uz to ir īpaši jānorāda ziņojumā.
- 45 Pašreizējos un plānotos darbības veidus nepieciešams izskaidrot un aprakstīt saviem vārdiem, nevis tikai norādīt NACE kodus. Piemēram, saistībā ar nekustamo īpašumu pārvaldīšanu un uzturēšanu jānorāda nekustamā īpašuma veids (piemēram, noliktava, degvielas uzpildes stacijas infrastruktūra, dzīvojamā ēka) un vai/kāda veida komercdarbība tajā tiek veikta, potenciāli varētu tikt veikta pat gadījumā, ja tā nav apvienošanās dalībnieka pamatdarbība.
- 46 Gadījumā, ja apvienošanās paziņojama vairākās valstīs, būtiski ir norādīt arī citu valstu konkurences iestādes, kurās apvienošanās ietvaros ziņojums jau ticis iesniegts vai plānots iesniegt, vai citas konkurences iestādes jau pieņemto lēmumu saistībā ar apvienošanos. Šādas informācijas iesniegšana ir noderīga gan ziņojuma iesniedzējam, gan KP, nodrošinot sadarbības iespējas ar konkurences iestādēm citās valstīs, kas potenciāli paātrina izmeklēšanas procesu un lēmuma pieņemšanu par apvienošanās darījumu un veicina dažādu valstu iestāžu vienotu pieeju. Apvienošanās darījuma izskatīšanu būtiski var paātrināt arī ziņojuma iesniedzēja atļauja KP apmainīties ar ierobežotas pieejamības informāciju ar citu valstu konkurences iestādēm, kurās ziņojuma iesniedzējs iesniedzis, plāno iesniegt ziņojumu vai konkurences iestāde jau pieņēmusi lēmumu saistībā ar apvienošanos.

---

¹¹ Paziņošanas likuma 3.panta pirmās daļas 3.punkts un 9.panta otrā daļa.

8. APVIEŅOŠANĀS DALĪBŅIEKU STRUKTŪRA

- 47 Lai izvērtētu apvienošanās ietekmi uz konkurenci, KP ir nepieciešama detalizēta informācija par apvienošanās dalībnieku (arī tādu, kas reģistrēti ārvalstīs) struktūru, lai noskaidrotu Noteikumu Nr.800 13.2.punktā minēto tiesību realizēšanas iespējas. Noteikumu Nr.800 13.2.punktā norādītās tiesības vai iespējas citos tirgus dalībniekos, ir dažādi kontroles veidi, kā tirgus dalībnieks var ietekmēt cita tirgus dalībnieka saimniecisko darbību ('kontroles tiesības').
- 48 Ziņojuma iesniedzējam nav pienākuma norādīt iegūstamās sabiedrības struktūrā tās sabiedrības vai personas, kas apvienošanās rezultātā zaudēs kontroles tiesības.
- 49 Kontroles tiesības ir veidi, kā tirgus dalībnieks var ietekmēt cita tirgus dalībnieka saimniecisko darbību:
- (a) vairāk nekā puses kapitāla vai saimnieciskās darbības aktīvu kontrole, tai skaitā īpašuma tiesības (Noteikumu Nr.800 13.2.1.apakšpunkts);
  - (b) iespēja īstenot vairāk nekā pusi balsstiesību (Noteikumu Nr.800 13.2.2.apakšpunkts);
  - (c) iespēja iecelt vairāk nekā pusi no pārvaldes institūciju locekļiem vai tiesību subjektiem (to apvienībām), kas juridiski pārstāv tirgus dalībniekus (Noteikumu Nr.800 13.2.3.apakšpunkts);
  - (d) tiesības pārvaldīt tirgus dalībnieka lietas, neaprobežojoties tikai ar tirgus dalībnieka saimnieciskās darbības vadīšanu (Noteikumu Nr.800 13.2.4.apakšpunkts).
- 50 Apvienošanās dalībnieku struktūra vislabāk attēlojama shematiski, papildus norādot katra tirgus dalībnieka darbības veidus (sīkāk par darbības veidu aprakstu skatīt 7.sadaļu).

- 51 Pie pilnā apvienošanās ziņojuma iesniegšanas papildus jāiekļauj shēmā ietverti tirgus dalībnieku pārvaldes institūciju locekļi, kas darbojas arī kādā citā tirgus dalībniekā (kas nav iekļauti shēmā), norādot šī tirgus dalībnieka darbības veidus. Par pārvaldes institūcijas locekli norādāma sekojoša informācija – vārds, uzvārds, amats, adrese, tālruna nr. (Noteikumu Nr.800 26.5.apakšpunkts).
- 52 Gadījumā, ja apvienošanās dalībniekam un Noteikumu Nr.800 26.1., 26.2. vai 26.3.apakšpunktos minētajiem tirgus dalībniekiem atsevišķi vai kopīgi ir vairāk nekā desmit procentu (1) balsstiesību, (2) kapitāla daļu vai (3) vērtspapīru tirgus dalībniekā, kas darbojas kādā no ietekmētajiem tirgiem (skatīt 10.sadaļu), tad tie ir jāiekļauj pilnā apvienošanās ziņojuma shēmā, norādot attiecīgos procentus (Noteikumu Nr.800 26.6.apakšpunkts).
- 53 Lai KP varētu pārliecināties par apvienošanās dalībnieka tirgus varu, gan pilnajā, gan saīsinātajā ziņojumā nepieciešams iekļaut, pirmkārt, katra tirgus dalībnieka (arī ārpus Latvijas teritorijas), kas iekļauts shēmā, neto apgrozījumu no gada pārskata, un, otrkārt, katra shēmā iekļautā tirgus dalībnieka kopējo apgrozījumu Latvijas teritorijā, kas aprēķināts saskaņā ar Noteikumu Nr.800 III sadaļu. Papildus atsevišķi pa pozīcijām nepieciešams izdalīt un norādīt no apgrozījuma izņemtās komponentes (skatīt 4.sadaļu) ar šādas rīcības pamatojumu.

9. APVIENOŠANĀS JURIDISKIE, FINANSIĀLIE UN EKONOMISKIE ASPEKTI

- 54 Pie juridiskajiem, finansiālajiem un ekonomiskajiem aspektiem, kas saistīti ar konkrēto apvienošanās darījumu, nepieciešams norādīt sekojošu informāciju.
- 55 *Apvienošanās veids* atbilstoši KL 15.panta pirmajai daļai (skatīt 2.sadaļu). Saviem vārdiem (brīvā formā) nepieciešams izskaidrot, kāpēc konkrētā apvienošanās atbilst konkrētajam apvienošanās veidam. Papildus nepieciešams skaidrot situāciju saistībā ar pirmpirkuma tiesībām un to izmantošanu (vai tādas pastāv, vai to subjekti ir atteikušies tās izmantot) (Noteikumu Nr.800 21.1. un 28.1.apakšpunkti).
- 56 *Ekonomiskais mērķis un pamatojums, finansiālais raksturojums (nav jānorāda saīsinātajā ziņojumā)*. Skaidrojams, kā konkrētais apvienošanās darījums tiks finansēts (ņemts kredīts, izmantoti uzņēmuma brīvie līdzekļi), veids, kādā tiks veikta uzņēmuma iegāde (akciju, aktīvu iegāde, uzreiz vai pa daļām, izsole), kā apvienošanās darījums palīdzēs uzlabot apvienotā uzņēmuma ekonomisko un finansiālo situāciju tirgū pēc apvienošanās īstenošanas, piemēram, kāpināt ražošanas tempus, optimizēt konkrētas preces izplatīšanu (Noteikumu Nr.800 28.2. un 28.3.apakšpunkts).
- 57 *Nozīmīgākie apvienošanās procesa posmi un to termiņi*. Noskaidrot nozīmīgākos termiņus KP ir nepieciešams, lai saprastu, cik tālu jau ir īstenots konkrētais apvienošanās darījums. Tie jānorāda hronoloģiskā secībā no brīža, kad pirmo reizi tika uzrunāta kāda no pusēm (izteikts apvienošanās piedāvājums). Hronoloģiskā secībā iekļaujama informācija, tajā skaitā, par ziņojuma iesniegšanu KP vai citu valstu konkurences iestādēs, atļauju saņemšana citās institūcijās, piemēram, Finanšu un kapitāla tirgus komisijā. Papildus nepieciešams norādīt arī nākotnē paredzamās darbības pēc apvienošanās darījuma īstenošanas, piemēram, vai plānota darbinieku skaita samazināšana, ražotņu slēgšana, ražošanā izmantojamo tehnoloģiju uzlabošana (Noteikumu Nr.800 21.2. un 28.4.apakšpunkts).
- 58 *Konkurences ierobežojumi, kas tieši saistīti un nepieciešami apvienošanās īstenošanai, to veidi un termiņi*. Bieži vien apvienošanās darījums ietver nosacījumus ne vien par konkrētā darījuma procesu, bet arī nosacījumus, kas ierobežo konkurenci, piemēram, nekonkurēšanas nosacījums pēc apvienošanās darījuma īstenošanas. Tomēr šādiem konkurences ierobežojumiem jābūt ekonomiski pamatoti ar galveno darījumu un nepieciešami darījuma īstenošanai. Kā pietiekams pamatojums konkurences ierobežojuma nepieciešamībai nav uzskatāms apstāklis, ka tas ir saistīts ar apvienošanās darījumu.
- 59 Savukārt, konkurences ierobežojums uzskatāms par nepieciešamu apvienošanās īstenošanai, ja, piemēram, bez šāda ierobežojuma apvienošanās nav īstenojama vai tās īstenošana iespējama tikai ar neskaidrākiem nosacījumiem, ar ievērojami augstākām izmaksām, ievērojami ilgākā laika posmā vai arī tas būtu daudz sarežģītāk.

Konkurences ierobežojuma, kas ir nepieciešamas apvienošanās īstenošanai, mērķis parasti ir aizsargāt nodoto vērtību, saglabāt piegāžu nepārtrauktību pēc iepriekšējās saimnieciskās vienības sašķelšanas vai nodrošināt jaunas vienības darbības uzsākšanu. Lai noteiktu, vai konkurences ierobežojums ir nepieciešams, jāņem vērā ne tikai tā būtība, bet arī jānodrošina, lai tā ilgums, joma un ģeogrāfiskā piemērojamība nepārsniegtu apvienošanās procesa īstenošanai pamatoti vajadzīgo. Ja noteiktā likumīgā mērķa sasniegšanai ir pieejamas vienādi efektīvas alternatīvas, uzņēmumiem jāizvēlas tas variants, kas objektīvi vismazāk ierobežo konkurenci.¹²

- 60 Konkurences ierobežojumi, kas tieši saistīti un nepieciešami apvienošanās īstenošanai, ir skatāmi kopsakarā ar Noteikumu Nr.800 30.punktā minētajām apvienošanās darījuma sekām tirgū. Iesniedzēja interesēs ir maksimāli izsmeļoši norādīt šādus konkurences ierobežojumus, jo tas ļauj iesniedzējam pārliecināties un iegūt tiesisko noteiktību, ka, īstenojot apvienošanos, netiks nepārkāptas citas KL normas, piemēram, KL 11.panta pirmā daļa, kad ierobežojums konkurencei nav tieši saistīts ar apvienošanos (Noteikumu Nr.800 21.3. un 28.5.apakšpunkts).
- 61 *Paredzētā īpašuma, lietojuma tiesību un kontroles struktūra pēc apvienošanās (nav jānorāda saīsinātajā ziņojumā).* Īpaši jānorāda gadījumi, ja rodas kādi tiesību lietošanas ierobežojumi (piemēram, tiek ierobežotas balsstiesību realizācijas iespējas) vai aktīvu kapitāla izmantošanas ierobežojumi, piemēram, izmaiņas nomas līgumos saistībā ar līguma izbeigšanas pamatiem (Noteikumu Nr.800 28.6.apakšpunkts).

10. KONKRĒTAIS TIRGUS

- 62 Veicot apvienošanās kontroli, KP izvērtē konkurences apstākļus konkrētajos tirgos apvienošanās laikā, kā arī izvērtē, kādi riski varētu rasties no tirgus dalībnieku apvienošanās un kā apvienotais tirgus dalībnieks varēs ietekmēt konkurences apstākļus konkrētajos tirgos nākotnē.
- 63 KP ir izstrādājusi visaptverošas vadlīnijas konkrētā tirgus noteikšanai un konkurences stāvokļa izvērtēšanai¹³. Tādēļ šajās vadlīnijās KP sniegs norādes tikai uz atsevišķiem būtiskiem kritērijiem un aspektiem, kas jāņem vērā, sastādot apvienošanās ziņojumu. Iesniedzot ziņojumu, tirgus dalībnieku interesēs ir sniegt KP pēc iespējas pilnīgāku un plašāku informāciju par konkrētajiem tirgiem, pat pārsniedzot Noteikumu Nr.800 29.punktā noteiktās prasības, ņemot vērā, ka tas var būtiski samazināt apvienošanās izvērtēšanas laiku.
- 64 Noteikumu Nr.800 29.punkts nosaka, ka ziņojumā par konkrētajiem tirgiem jānorāda, tajā skaitā sekojoša informācija:

- **ietekmētais tirgus** (Noteikumu Nr. 800 29.1.apakšpunkts).

¹² Vairāk skatīt ES Komisijas paziņojumā par ierobežojumiem, kas tieši saistīti un nepieciešami koncentrāciju īstenošanai (2005/C 56/03)

¹³ KP Vadlīnijas konkrētā tirgus noteikšanai un konkurences stāvokļa izvērtēšanai. Pieejamas:

<http://www.kp.gov.lv/documents/9e0f6a9db07173c16427adbad195d579f0ee5e15>

- 65 Ļoti būtiski katras apvienošanās izvērtēšanā ir sākt ar ietekmētā tirgus identificēšanu, proti, konkrēto tirgus noteikšanu, kuros darbojas abi apvienošanās dalībnieki vai kuros abi apvienošanās dalībnieki darbojas vertikāli saistītos tirgos (Noteikumu Nr.800 2.punkts). Atsevišķos gadījumos, kad apvienošanās dalībnieki nedarbojas tajos pašos vai vertikāli saistītos konkrētajos tirgos, ir nepieciešams sniegt informāciju par apvienošanās dalībnieku būtiskākajiem tirgiem, ja no apvienošanās var izrietēt konglomerāta ietekme uz tirgiem. Apvienošanās ietekmes izvērtējums par katru no ietekmētajiem tirgiem sniegts 11.sadaļā.
- 66 Ietekmētais tirgus satur vismaz divus aspektus – preces un ģeogrāfijas. Lai noteiktu konkrēto tirgu, var izmantot gan iepriekš minētās KP vadlīnijas, gan arī KP vai citas ES dalībvalsts vai Eiropas Komisijas lēmumos izdarītos apsvērumus. Līdz ar to ziņojumā jāietver visi apvienošanās svarīgākie apsvērumi par ietekmētā tirgus noteikšanu.
- 67 Ņemot vērā KP līdzšinējo praksi, ziņojumā īpaša uzmanība jāpievērš tirgus definēšanai attiecībā uz tirgus ģeogrāfisko aspektu. Ņemot vērā ES ietvaros mazinātās barjeras pārrobežu tirdzniecībai, konkrēto ģeogrāfisko tirgu robežas, kur klients nav gala patērētājs, bet tikai starpnieks, bieži vien ir plašākas par valsts robežām. No tā izriet, ka ziņojumā ietveramā informācija ir attiecināma uz visu konkrētā tirgus ietvaru, proti, nosakot tirgu plašāku par Latvijas teritoriju, tad informācija par pārdošanas apjomiem, klientiem, konkurentiem u.tml. ir jāsniedz arī attiecībā uz teritorijām, kas ir ārpus Latvijas robežas. Papildus ir jāietver pamatoti apsvērumi, kāpēc ģeogrāfiskais tirgus nav nosakāms šaurāk vai plašāk.
- 68 Ziņojumā jāsniedz tirgu vispārīgais raksturojums (tirgus stabilitāte, dinamika, cik liela nozīme ir tehnoloģiju attīstībai, vai tirgus ir koncentrēts un kādi ir vispārējie konkurences apstākļi u.c.), lai sniegtu vispārēju priekšstatu par tirgu, tirgus dalībnieks var pievienot apvienošanās ziņojumam viņa rīcībā esošos pētījumus. Jānorāda arī cita rīcībā esoša informācija par tirgus specifiku, piemēram, normatīvo regulējumu, kas var ietekmēt konkrētā tirgus definēšanu. Ziņojumā jāiekļauj informācija par vertikāli saistītajiem tirgiem. Jāņem vērā, ka tirgus dalībnieku apvienošanās var ietekmēt ne tikai tirgus, kas tieši saistīti ar tirgus dalībnieka komercdarbības veidu, bet arī tirgus, kas ar to saistīti netiešā formā, piemēram, izejvielu tirgus.
- 69 Jānorāda arī apvienošanās iesaistīto tirgus dalībnieku ražotās un/vai izplatītās preces, norādot zīmolus (atsevišķi, ja tirgus dalībnieks izplata/ražo pašzīmola preces), sniegtos pakalpojumus, ja ražotas un/vai izplatītas preces, sniegtie pakalpojumi pārklājas apvienošanās dalībnieku starpā. Kādas ir zīmolu attīstības tendences, inovācijas attiecībā uz precēm, kādas mārketinga aktivitātes tiek īstenotas zīmola preču izplatīšanai/pārdošanai.
- 70 Sagatavojot apvienošanās ziņojumu, šajā sadaļā jāiekļauj informācija par to, vai pēc apvienošanās pabeigšanas tirgus dalībnieki turpinās savu

darbību visos ziņojumā norādītajos sektoros un vai ir paredzētas kādas strukturālas izmaiņas apvienotā tirgus dalībnieka darbības jomās.

- 71 Analizējot ietekmēto tirgu, jāizvērtē tirgus dalībnieku pašreizējā saimnieciskā darbība, kādas saimnieciskās darbības pārklājas kādos konkrēto preču/pakalpojumu tirgos, vai pirms apvienošanās tirgus dalībnieku darbība pārklājas, piemēram, atsevišķās pilsētās. Informācija par grupu sabiedrībām, kuras veic saimniecisko darbību iepriekš norādītos tirgos var tikt atspoguļota ar atzīmi par ģeogrāfiskās darbības teritoriju gadījumā, ja apvienošanās uzskatāma par horizontālu.

Piemēram:

Preces tirgus	Iesaistītās sabiedrības	Ģeogrāfiskais tirgus
X pakalpojumu sniegšanas tirgus	SIA „A”	Rīga, Jelgava, Ogre
	SIA „C”	Rīga, Jēkabpils
Y preču vairumtirdzniecības tirgus	SIA „B”	Latvija

- **vērtējums par pēdējiem trim finanšu gadiem katrā ietekmētajā tirgū** (Noteikumu Nr. 800 29.2.apakšpunkts).

- 72 Ziņojumā jānorāda katra ietekmētā tirgus aktualitātes pēdējo triju gadu laikā. Noteikumu Nr.800 29.2.apakšpunktā uzskaitīti vairāki aspekti, no kuriem ir jāsniedz vērtējums par katru ietekmēto tirgu – tirgus daļa, piegādes/pieprasījuma struktūras u.tml. Šī informācija ir sniedzama par katru no šiem aspektiem vismaz triju gadu griezumā.

Tirgus lielums (Noteikumu Nr. 800 29.2.1. apakšpunkts)

- 73 Jānorāda informācija pēc apgrozījuma (*euro*) un pēc apjoma (vienībās). Ja apvienošanās dalībnieku rīcībā nav nepieciešamās informācijas vai datu, tad apvienošanās dalībniekiem ir iespēja iegūt datus no Centrālās statistikas pārvaldes vai *Eurostat* tīmekļa vietnes un sniegt viedokli par aptuveno tirgus lielumu, kā arī sniegt viedokļa pamatojumu, pamatojoties arī uz tirgus pētījumiem. Ja tiek izmantoti citu personu/iestāžu statistikas dati, tad papildus ziņojumā jāsniedz viedoklis par to, vai iesniedzēja ieskatā šie dati atspoguļo faktisko tirgus apjomu. Tāpat ziņojumā jānorāda arī tirgus lieluma prognozes turpmākajiem gadiem.

Tirgus dalībnieka tirgus daļa procentos (Noteikumu Nr. 800 29.2.3. apakšpunkts)

Informācija sniedzama arī tabulas formā, piemēram:

Tirgus dalībnieks	2015.gads	
	Vienības	Apgrozījums

	Skaitis	Tirgus daļa %	<i>Euro</i>	Tirgus daļa %
SIA „A”				
SIA „B”				

74 Gadījumā, ja viens no apvienošanās dalībniekiem ir preču ražotājs vai vairumtirgotājs ar plašu preču portfeli, ir vēlams atsevišķi norādīt apgrozījumu un tirgus lielumu arī pēc populārākajiem zīmoliem. Šo informāciju pārskatāmības pēc var apvienot ar informāciju par konkurentu tirgus daļām (*Noteikumu Nr. 800 29.2.5. apakšpunkts*).

Ārvalstu preču tirgus daļa (*Noteikumu Nr. 800 29.2.4. apakšpunkts*)

75 Sadaļā jānorāda importēto preču daļa (procentos/pēc apjoma) no konkrētā tirgus un no kurām valstīm tiek ievestas attiecīgās preces. Informāciju un datus par importa apjomiem iespējams noskaidrot arī Centrālās statistikas pārvaldē un *Eurostat* tīmekļa vietnēs. Ja tirgus dalībnieka rīcībā ir nepilnīga informācija par importa apjomiem konkrētajā tirgū, jānorāda, kāda ir ārvalstu preču tirgus daļa iesniedzēja ieskatā, piemēram, nenozīmīga vai ievērojama. Savukārt, ja tirgus dalībnieka rīcībā vispār nav informācijas par ārvalstu preču tirgus daļu, ziņojumā jānorāda vismaz zināmās ārvalstu preces konkrētajā tirgū un lielākie ārvalstu konkurenti.

76 Saistībā ar ārvalstu preču tirgus daļu var izdarīt secinājumus par ģeogrāfisko tirgu, piemēram, importa preču īpatsvars nav pietiekams, lai atzītu importa preču plūsmu par tik nozīmīgu, lai paplašinātu ģeogrāfisko tirgu un apskatītu plašākas robežas kā Latvijas teritorija.

Konkurenti, kuru tirgus daļas pārsniedz 10 procentus (*Noteikumu Nr. 800 29.2.5. apakšpunkts*)

77 Informācija par konkurentu tirgus daļām ne vienmēr ir pieejama vai precīza, taču arī iesniedzēja iespējamās aplēses var būt noderīgas, KP vērtējot nepieciešamību iegūt precīzākus datus par tirgus daļām. Sniedzot informāciju par būtiskākajiem konkurentiem, ietverama informācija arī par precēm (zīmoliem), ko tie piedāvā, kā arī to atšķirībām no apvienošanās dalībnieku piedāvātajām precēm. Gadījumā, ja apvienošanās dalībnieku rīcībā nav informācijas par citu tirgus dalībnieku tirgus daļām, tad jāuzskaita vismaz zināmie apvienošanās dalībnieku konkurenti, norādot arī to juridiskās adreses vai vismaz valsti.

Kvotu, tarifu un citu barjeru, kā arī transporta un pārējo izdevumu ietekme uz importu (*Noteikumu Nr. 800 29.2.6. apakšpunkts*)

78 Jānorāda informācija par kvotu, tarifu un citu barjeru ietekmi uz importu katrā konkrētajā tirgū atsevišķi. Ja konkrētajos tirgos importa apjoms ir niecīgs, ziņojumā jānorāda vērtējums par tā cēloņiem. Jāietver informācija par transporta izmaksu ietekmi uz importa apjomu, piemēram, konkrētai

precei nepieciešam īpaša uzglabāšana un transportēšana, kas paaugstina transporta izmaksas un var būtiski ietekmēt potenciālo importa apjomu.

- **piegādes struktūra** (Noteikumu Nr. 800 29.3. apakšpunkts)

- 79 Ziņojumā būtu vēlams norādīt katra apvienošanās dalībnieka desmit lielākos piegādātājus, norādot to reģ.Nr. un juridiskās adreses, katrā konkrētajā tirgū atsevišķi pēdējā gada laikā, papildus norādot, kādas preces tika iegādātas un kādā apjomā. Šo informāciju ir vēlams sniegt par katras tirgus dalībnieka juridiskās personas piegādātājiem atsevišķi. Gadījumos, kur izejvielas tiek izmantotas vairāku savstarpēji nesaistītu preču ražošanā, sadaļu par piegādātājiem un to raksturojumu var ietvert kopīgu par visiem ietekmētajiem tirgiem.
- 80 Izvērtējot informācijas būtiskumu apvienošanās izvērtēšanā, būtu vēlams norādīt, kāda daļa no precēm tiek realizēta viena tirgus dalībnieka ietvaros, tāpēc lielāko piegādātāju sarakstā nav jānorāda tos piegādātājus, kas ir cita juridiska persona, bet KL izpratnē būtu uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku. Papildus būtu vēlams norādīt, vai starp apvienošanās dalībniekiem pirms apvienošanās ir pastāvējusi vertikāla sadarbība un kāds ir tās apjoms.

Informācija sniedzama arī tabulas formā, piemēram:

Piegādātājs	Juridiskā adrese, e-pasta adrese	Preces	Piegādātāja piegāžu īpatsvars (%) no pēdējā finanšu gada izdevumiem konkrēto preču iepirkumos
SIA "A" reģ.Nr.			
SIA "B" reģ.Nr.			

- 81 Šajā ziņojuma sadaļā jānorāda arī vispārīga informācija par piegādes ķēdi. Respektīvi, kādas izejvielas, gatavā produkcija vai pakalpojumi tiek piegādāti/sniegti., kā preces tiek transportētas līdz apvienošanās dalībnieka noliktavai.
- 82 Papildus ziņojumā ir jāizskaidro sadarbības forma ar piegādātājiem, vai sadarbības līgumos ir ietverti kādi īpaši nosacījumi (piemēram, dažādas atlaides, ekskluzivitātes nosacījumi, preču sasaistīšana/komplektēšana). Jāietver informācija par to, vai piegādātajai produkcijai pastāv citas alternatīvas un vai piegādātājiem ir citi noieta kanāli savai produkcijai. Iespēju robežās vēlams iekļaut informāciju par lielāko piegādātāju apgrozījumu un sniegt raksturojumu par piegādāto preču/pakalpojumu cenu elastību. Papildus jāietver izejvielu tirgū esošie konkurences apstākļi, piemēram, vai apvienošanās rezultātā tiks izlīdzināts spēka samērs sarunās ar piegādātājiem. Tikpat nozīmīgi apvienošanās novērtējumā var būt

apsvērumi par sadarbības līgumu ar konkurentiem izplatība un nosacījumi konkrētajā tirgū.

- **pieprasījuma struktūra** (Noteikumu Nr. 800 29.4. apakšpunkts)

- 83 Ziņojumā būtu vēlams norādīt katra apvienošanās dalībnieka desmit lielākos klientus, norādot to reģ.Nr. un juridiskās adreses, katrā konkrētajā tirgū atsevišķi pēdējā gada laikā, papildus norādot, kādas preces tika iegādātas un kādu daļu no konkrētā apvienošanās dalībnieka kopējiem ieņēmumiem attiecīgais klients veidoja pēdējā gada laikā. Šo informāciju ir vēlams sniegt par katras tirgus dalībnieka juridiskās personas klientiem atsevišķi.
- 84 Līdzīgi kā pie piegādes struktūras, jānorāda, kādā apjomā preces tiek realizētas viena tirgus dalībnieka ietvaros un nebūtu jānorāda tie klienti, kas KL izpratnē būtu uzskatāmi par vienu tirgus dalībnieku ar apvienošanās dalībniekiem.

Informācija sniedzama arī tabulas formā, piemēram:

Klients	Juridiskā adrese, e-pasta adrese	Preces	Klienta iepirkuma īpatsvars (%) no pēdējā finanšu gada ieņēmumiem konkrētajā tirgū
SIA "A" reģ.Nr.			
SIA "B" reģ.Nr.			

- 85 Jāsniedz informācija arī par to, kas veido preces pieprasījumu (lejupejošā tirgū) un kā tiek slēgti līgumi ar klientiem, norādot, vai līgumi paredz kādus īpašus noteikumus (piemēram, dažādas atlaides, ekskluzivitātes nosacījumus, preču sasaistīšana/komplektēšana).
- 86 Ziņojumā jāietver informācija arī par tendencēm pieprasījuma tirgū, to, vai notikušas pieprasījuma izmaiņas un to cēloņiem, kā arī pamatots viedoklis par attiecīgo preču aizstājamību ar citām precēm. Tas pats attiecas uz klientu ģeogrāfisko atrašanās vietu un tirgus dalībnieka spēju sniegt pakalpojumus attālākos reģionos. Papildus jāietver klientu raksturojums pēc to kā pircēju tirgus varas (īpaši norādot, vai kādam no pircējiem piemīt būtiska iepirkuma vara) un iespējamo segmentāciju, piemēram, pēc iepirkta preču daudzuma, iepirkuma vajadzībām vai norādot pircēju grupas pēc to izmantošanas veidiem, kas var palīdzēt identificēt iespējamo preču aizstājamību.

- **šķēršļi ieiešanai konkrētajā tirgū** (Noteikumu Nr. 800 29.5. apakšpunkts)

- 87 Viens no svarīgākajiem faktoriem, kas nosaka tirgus koncentrācijas līmeni un tirgus dalībnieku uzvedību tirgū, ir kavējošu šķēršļu esamība vai neesamība, kā arī tas, cik tie nozīmīgi un kādas ir to pārvarēšanas iespējas. Atbilstoši, ziņojumā jāietver informācija par ekonomiskajām, tehnoloģiskajām, administratīvajām un cita veida barjerām un šķēršļiem, kas ierobežo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū.
- 88 Jāsniedz informācija par to, kā šīs barjeras izpaužas, piemēram, administratīvās barjeras var izpausties kā licences nepieciešamība pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas konkrētajā tirgū vai tirgus barjeras, kas saistītas ar normatīvo regulējumu. Ekonomiskie šķēršļi var būt saistīti ar kapitālieguldījuma apmēru, kas nepieciešams pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas, tostarp izdevumi, kas saistīti ar nepieciešamās tehnikas un aprīkojuma iegādi, apkārtējās infrastruktūras izveidi. Nepieciešams vismaz aptuveni norādīt, kāds ir kapitālieguldījumu un citu izdevumu apmērs. Tehnoloģiskās barjeras var būt saistītas ar tirgus dalībnieku pieeju infrastruktūrai.
- 89 Ziņojumā jāsniedz arī vērtējums par šo barjeru pārvarēšanas iespējām, piemēram, konkrētajā tirgū pastāv zināmas barjeras, tomēr to pārvarēšana tirgus dalībniekiem nerada grūtības vai tirgus barjeras uzskatāmas par būtiskām, salīdzinot ar iespējamo ieguvumu.
- 90 Jāsniedz viedoklis par to, vai apvienošanās rezultātā netiks radītas barjeras jaunu konkurentu ienākšanai/esošo konkurentu paplašināšanās iespējām un vai apvienotais tirgus dalībnieks varēs kādā mērā kontrolēt vai ietekmēt preču piegādi vai izplatīšanas iespējas, lai konkurējošo uzņēmumu paplašināšanās vai iekļūšana tirgū sadārdzinātos.

11. APVIENOŠANĀS MĒRĶIS UN SEKAS

- 91 Noteikumu Nr.800 30.punktā ir noteikta prasība ziņojumā ietvert konkrētās apvienošanās mērķi un viedokli par tās sekām uz konkurenci ietekmētajos tirgos. Šis viedoklis ir īpaši būtisks, jo tajā izdarīto secinājumu pamatotība dod pirmo priekšstatu KP par apvienošanās ietekmi un nepieciešamību veikt padziļinātu izpēti.
- 92 Apvienošanās sekas uz sabiedrības labklājību ir atkarīgas no daudziem dažādiem faktoriem, kas saistīti ar tirgus apstākļiem un iespējamiem ieguvumiem no apvienošanās. Apvienošanās izvērtējums balstās uz ekonomikas teorijās izdarītajiem secinājumiem, to vispārējs apkopojums ir atrodams Eiropas Komisijas pamatnostādnes¹⁴, atbilstoši kurām var vadīties, aprakstot apvienošanās sekas uz konkurenci.
- 93 Pēc būtības ziņojumā ietverami apsvērumi par to, cik būtisku konkurences spiedienu pirms apvienošanās savstarpēji izdarīja abi apvienošanās dalībnieki (horizontālās apvienošanās), kā arī vai apvienotajam tirgus

---

¹⁴ Pamatnostādnes par horizontālo apvienošanos novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par uzņēmumu koncentrāciju kontroli (2004/K 31/03) un Pamatnostādnes par nehorizontālo apvienošanos novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (2008/C 265/07).

dalībniekam būs iespēja ierobežot konkurenci, izslēdzot no tirgus citus dalībniekus (nehorizontāla apvienošanās).

- 94 Sagatavojot viedokli par apvienošanās sekām, jāņem vērā Noteikumu Nr.800 37.punkts. Viens no būtiskiem veicamajiem apsvērumiem ir izvērtēt, vai apvienošanās var radīt ieguvumus sabiedrībai. Šo ieguvumu nozīme ir atkarīga no tā, cik ļoti tie ir saistīti ar attiecīgo apvienošanos, kā arī, vai iespējamie ieguvumi ir atkarīgi no paša tirgus dalībnieka rīcības brīvības, piemēram, kāpēc tirgus dalībniekam būtu interese samazināt savu peļņu sabiedrības interesēs. Vairāk par ieguvumiem, kas atsver iespējamus konkurences ierobežojumus, var iepazīties iepriekš minētajās ES pamatnostādņēs.
- 95 Papildus šajā ziņojuma sadaļā ir ietverami arī apsvērumi par tirgus dalībnieka finansiālo stāvokli, ja pastāv augsta varbūtība, ka tirgus dalībnieks bez attiecīgās apvienošanās būtu spiests atstāt tirgu, kas atsevišķos gadījumos var nodarīt būtisku kaitējumu sabiedrībai.
- 96 Attiecībā uz apvienošanās mērķi ziņojumā ir jāietver finansiālā racionalitāte attiecīgajam darījumam. Gadījumos, kur finanšu konsultanti ir veikuši abu tirgus dalībnieku apvienošanās sinerģijas vai rentabilitātes novērtējumu, attiecīgais vērtējums pievienojams ziņojumam, galvenos secinājumus atspoguļojot pašā ziņojumā.

12. PIEVIENOJAMIE DOKUMENTI

- 97 Noteikumu Nr.800 23. un 32.punkti nosaka dokumentus, kas ir pievienojami pilnajam un saīsinātajam ziņojumam.
- 98 Pilnvara, kurā jānorāda pilnvarotās personas tiesības pārstāvēt iesniedzēju ziņojuma iesniegšanas un izskatīšanas laikā KP (Noteikumu Nr.800 23.1. un 32.1.apakšpunkts).
- 99 Katra apvienošanās dalībnieka statūti. KP ir nepieciešams iesniegt vienīgi tiešo apvienošanās dalībnieku statūtus (nav nepieciešami ar apvienošanās dalībniekiem saistīto uzņēmumu statūti; Noteikumu Nr.800 23.2. un 32.2.apakšpunkts).
- 100 Katra tirgus dalībnieka pēdējā finanšu gada pārskata kopijas. KP daļēji ir pieejama informācija, ko tirgus dalībnieki sniedz citām valsts institūcijām, tajā skaitā Valsts ieņēmumu dienestam iesniegtie uzņēmumu finanšu gada pārskati. Līdz ar to konsultāciju procesā pirms ziņojuma iesniegšanas KP iesniedzējs var lūgt atbrīvojumu sniegt KP finanšu gada pārskatu, norādot vienīgi informāciju no šī pārskata par katra tirgus dalībnieka (ieskaitot saistītos) neto apgrozījumu. Izņēmums attiecas uz ārvalstīs reģistrētiem tirgus dalībniekiem, par kuriem KP nav pieejama informācija.
- 101 Par ārvalstu uzņēmumiem iesniedzams pēdējā gada finanšu pārskats (vai apstiprināta operatīvā bilance), kuram pievienots tulkojums latviešu valodā informācijai par katra apvienošanās dalībnieka neto apgrozījumu. Ja ziņojuma izskatīšanas ietvaros būs nepieciešams papildu informācijas tulkojums uz latviešu valodu, KP to apvienošanās dalībniekam pieprasīs

(Noteikumu Nr.800 23.3. un 32.3.apakšpunkti). Ja apvienošanās dalībnieks ietilpst tirgus dalībnieku grupā, kurai tiek sagatavots konsolidētais gada pārskats, tas ir pievienojams ziņojumam.

- 102 Iegūstot tiesības izmantot aktīvus, ziņojuma iesniedzējam ir jāiesniedz gada pārskats par sabiedrību, kura izmantoja savā saimnieciskajā darbībā konkrētos aktīvus pirms apvienošanās.
- 103 Iesniegtās informācijas patiesuma apliecinājumu, iesniedzot ziņojumu, paraksta iesniedzējs. Šis apliecinājums attiecināms uz visu ziņojuma ietvaros sniegto informāciju KP (arī informāciju, ko KP ir pieprasījusi no iesniedzēja, lai atzītu ziņojumu par pilnīgu). Iesniedzēja pienākums ir iespēju robežās pārliecināties un izvērtēt KP sniegtās informācijas patiesumu, tajā skaitā informāciju, kas tikusi pieprasīta no citām personām un iesniegta KP (Noteikumu Nr.800 23.4. un 32.4.apakšpunkti).
- 104 Dokuments, kas apliecina apvienošanās nodomu darījuma dalībnieku starpā. Ziņojuma izskatīšanas ietvaros KP ir jāspēj pārliecināties par apvienošanās dalībnieku nopietnu nodomu īstenot apvienošanās darījumu. Apvienošanās kontroles regulējums nav paredzēts hipotētisku apvienošanās darījumu izvērtēšanai, tāpēc pie ziņojuma ir pievienojama apvienošanās darījuma līguma kopija. Ja līgums vēl nav noslēgts, pastāv iespēja KP iesniegt arī citu dokumentu, kas apliecina apvienošanās dalībnieku nopietnu nolūku īstenot apvienošanās darījumu (piemēram, nodomu protokolu vai atsevišķos gadījumos (par ko konsultāciju procesā pirms ziņojuma iesniegšanas informēta KP) pat vēstuli, kas apliecina, ka norit pārrunas par apvienošanās darījumu, identificējot plānotās darbības līdz līguma noslēgšanai un potenciālo līguma parakstīšanas laiku (Noteikumu Nr.800 23.5. un 32.6.apakšpunkti).
- 105 Cita informācija, kas varētu paātrināt ziņojuma izskatīšanu. Galvenokārt tā varētu būt informācija par ietekmētajiem tirgiem, esošajiem un potenciālajiem konkurentiem, tirgus apstākļiem, tirgus daļu aprēķināšanu, kas iegūta no dažādiem pētījumiem, ko uzņēmums veicis vai ieguvis savām vajadzībām (piemēram, tirgus izpēte pirms lēmuma pieņemšanas par apvienošanos, tirgus pētījumu uzņēmumu pārskati (*Euromonitor, Nielsen* u.c.) vai publiski pieejamā informācija). Nepieciešams norādīt informācijas avotus, uz kuriem balstīta KP iesniegtā informācija (jo īpaši par konkrēto tirgu), jo tas ļauj KP izvērtēt ziņojumā ietvertās informācijas precizitāti, lemt par papildu izpētes nepieciešamību ziņojuma izskatīšanas laikā. (Noteikumu Nr.800 33.punkts). Ja iesniedzēja rīcība nav pieejama tirgu raksturojoša informācija, bet ir zināms, kuru personu rīcībā šāda informācija varētu būt, vēlams identificēt šīs personas (asociācijas, nevalstiskās organizācijas, tirgus pētījumu aģentūras u.tml.), un to rīcībā esošos datus.

13. DATU PIEEJAMĪBA UN ATBRĪVOJUMI NO IESNIEGŠANAS

- 106 Iesniedzējam ar ziņojumu ir pienākums iesniegt informāciju, kas atbilst Noteikumu Nr.800 noteiktajai. Informācija ir jāsniedz tādā secībā, kāda ir norādīta Noteikumos Nr.800, pie katra punkta un apakšpunkta norādot atbilstošu informāciju. Gadījumā, ja netiek iesniegta visa ar Noteikumiem Nr.800 paredzētā informācija, ziņojums uzskatāms par nepilnīgu.
- 107 Tomēr, ievērojot konkrētas apvienošanās veidu un ar apvienošanos saistītos apstākļus, var būt gadījumi, kad pieļaujamas atkāpes saistībā ar ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu. Saskaņā ar KL 15.panta otro pieci prim daļu KP var atbrīvot tirgus dalībnieku no pienākuma iesniegt daļu no pilnā vai saīsinātā ziņojumā ietveramās informācijas vai pievienojamajiem dokumentiem, ja šāda informācija vai dokumenti nav nepieciešami ziņojuma izskatīšanai. Lai nekavētu ziņojuma izvērtēšanu, jebkuras prognozējamās atkāpes vēlams norādīt konsultāciju procesā pirms ziņojuma iesniegšanas.
- 108 Pirmkārt, pastāv gadījumi, kad daļa ziņojumā iekļaujamās informācijas iesniedzējam nav objektīvi iespējams iegūt. Iesniedzējam, protams, ir jādara viss iespējamais, lai iegūtu visu ziņojumā iekļaujamo informāciju, arī to, kas nav tās rīcībā. Tikai gadījumā, ja šo informāciju objektīvu iemeslu dēļ nav izdevies iegūt, iesniedzējam ir jānorāda, kādas darbības ir veiktas, lai nepieciešamo informāciju iegūtu, vai arī jāapraksta apstākļi, kas liecina par to, ka iesniedzējam informāciju nav iespējams iegūt. Papildus jānorāda, kā rīcībā konkrētā informācija varētu būt. Tikai pastāvot šādiem apstākļiem, iesniedzējs var lūgt atbrīvojumu no konkrētās informācijas iesniegšanas, atzīstot ziņojumu par pilnīgu.
- 109 Otrkārt, daļas ziņojumā iekļaujamās informācijas iegūšana iesniedzējam var būt apgrūtināta, sarežģīta un laikietilpīga, salīdzinot ar tās nozīmīgumu apvienošanās izvērtēšanā. Tajā pašā laikā konsultāciju procesā pirms ziņojuma iesniegšanas iesniedzējs uz iepriekš minētajiem apstākļiem var norādīt un tos apspriest ar KP amatpersonām. Ņemot vērā KP ieteikumus par konkrētās informācijas nepieciešamību ziņojuma izskatīšanā, iesniedzējs var lūgt KP atbrīvojumu no daļas informācijas iesniegšanas KP, atzīstot ziņojumu par pilnīgu, piemēram, informācijai par konkrētajiem tirgiem, kuros pārklāšanās vai saimnieciskās darbības apjoms ir nebūtisks. Saistībā ar dokumentiem svešvalodā iesniedzējs var lūgt KP pieņemt dokumentu svešvalodā, pievienojot tulkojumu vien atsevišķām dokumenta daļām, kas nepieciešamas ziņojuma izskatīšanai.
- 110 Ņemot vērā KP ieteikumus par konkrētās informācijas nepieciešamību ziņojuma izskatīšanā, iesniedzējs ziņojumā (1) norāda iemeslus, uz kuriem daļa ziņojumā iekļaujamā informācija nav pieejama/ ir apgrūtināta, sarežģīta un laikietilpīga tās iegūšana, (2) lūdz KP atbrīvojumu no konkrētās informācijas iekļaušanas ziņojumā saskaņā ar KL 15.panta otro pieci prim daļu, atzīstot ziņojumu par pilnīgu.

111 Tajā pašā laikā nepamatota lūguma gadījumā piešķirt atbrīvojumu no konkrētas informācijas iekļaušanas ziņojumā, KP var lūgt iesniedzējam iesniegt konkrēto informāciju, ja KP ieskatā informācija ir nepieciešama ziņojuma izskatīšanai.

14. IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

112 Pamatojoties uz KL 26.¹panta pirmo daļu, Komerclikuma 19.pantu un Informācijas atklātības likuma 5.panta otro daļu, iesniedzot apvienošanās ziņojumu, iesniedzējam ir tiesības ierosināt, lai KP sniedzamajai informācijai (skaitļiem, atsevišķos teikumos vai rindkopās ietvertajai informācijai u.c.) vai kādai tās daļai nosaka ierobežotas pieejamības informācijas (turpmāk - IPI) statusu. Nepieciešams ir precīzi norādīt (***pasvītrot, iekrāsojot, izcelot treknrakstā un no abām pusēm atdalot ar***) apvienošanās ziņojumā ietverto informāciju vai tās daļu, kā arī pievienotos dokumentus vai to daļas, kuriem tiek ierosināts noteikt IPI statusu.

113 Lūdzot noteikt IPI statusu kādai konkrētai informācijai, nav pietiekami tikai vispārīgi atsaukties vai citēt atsevišķus KL, Komerclikuma un Informācijas atklātības likuma pantus, uz kuru pamata rodas tiesības lūgt KP noteikt IPI statusu kādai konkrētai informācijai. Ievērojot to, ka informācijai ir jāatbilst tiesību normās noteiktajiem komercnoslēpuma noteikumiem un KP par to ir jāpārliedzinās, tirgus dalībniekam ir skaidri jānorāda potenciālie riski gadījumā, ja konkrētā informācija nonāktu trešo personu rīcībā. Līdz ar to pie lūguma noteikt IPI statusu būtu papildus jānorāda, kādā veidā konkrētā informācija var:

a) būtiski negatīvi ietekmēt komersanta konkurētspēju;

b) radīt zaudējumus apvienošanās dalībniekiem un citām personām;

c) citādi aizskart apvienošanās dalībnieku un citu personu likumiskās intereses.

114 Lai to pareizi izdarītu, noderīgi ir atcerēties, ka IPI ir tāda informācija, kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm (Informācijas atklātības likuma 5.panta pirmā daļa).

115 Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta sesto daļu par IPI nav uzskatāmas arī ziņas, kas ir publicētas. Līdz ar to, iesniedzot apvienošanās ziņojumu, ir jāpārliedzinās, ka informācija, kam lūgts noteikt IPI statusu, nav publicēta, piemēram, uzņēmumu mājas lapā, laikrakstā publicēta informācija par plānoto apvienošanos.

116 Par IPI uzskatāms arī komercnoslēpums (Informācijas atklātības likuma 5.panta otrā daļa). Komercnoslēpums ir komersanta radīta vai komersantam piederoša informācija, kuras atklāšana varētu būtiski negatīvi ietekmēt komersanta konkurētspēju (Informācijas atklātības likuma 7.panta pirmā daļa). Komercnoslēpuma statusu komersants var piešķirt tādām saimnieciska, tehniska vai zinātniska rakstura lietām un rakstveidā

vai citādā veidā fiksētām vai nefiksētām ziņām, kuras atbilst visām šādām pazīmēm:

- a) tās ietilpst komersanta uzņēmumā vai ir tieši ar to saistītas;
- b) tās nav vispārpieejamas trešajām personām;
- c) tām ir vai var būt mantiska vai nemantiska vērtība;
- d) to nonākšana citu personu rīcībā var radīt zaudējumus komersantam;
- e) attiecībā uz tām komersants ir veicis konkrētai situācijai atbilstošus saprātīgus komercnoslēpuma saglabāšanas pasākumus (Komerclikuma 19.pants).

117 Pie pamatojuma neesamības vai nepastāvēt kādiem īpašiem apstākļiem, uz kuriem norādījis apvienošanās dalībnieks, par IPI parasti netiek uzskatīti, piemēram, apvienošanās dalībnieku viedokļi, iesniegto līgumu noslēgšanas datums, līgumslēdzēji, līguma priekšmets, punkti, kas nesatur uzņēmuma komercnoslēpumu.

118 Ievērojot mērķi sniegt sabiedrībai informāciju par koncentrāciju tirgos, kā arī to, ka pēc apvienošanās izpētes uzsākšanas KP var publicēt uzaicinājumu tirgus dalībniekiem sniegt pamatotu viedokli par apvienošanās ietekmi uz konkurenci, un to, ka tirgus dalībnieka struktūrai ir nozīme, veidojot viedokli par apvienošanās ietekmi uz konkurenci, informācija par apvienošanās dalībnieku saistītajiem uzņēmumiem, nepastāvēt īpašiem apstākļiem nav uzskatāma par IPI.

119 Papildus, lūdzot noteikt IPI statusu, nepieciešams arī norādīt precīzu datumu, līdz kuram konkrētajai informācijai lūgts piešķirt aizsardzību. Gadījumā, ja precīzs termiņš nebūs norādīts, tad IPI statuss tiks piešķirts uz vienu gadu (Informācijas atklātības likuma 5.panta ceturtā daļa). Pirms šī termiņa izbeigšanās apvienošanās dalībniekiem ir tiesības vērsties KP ar lūgumu pagarināt termiņu IPI statusam konkrētai informācijai. Savukārt komercnoslēpuma gadījumā ierobežotas pieejamības statuss tiks noteikts uz termiņu, uz kādu tirgus dalībnieks šai informācijai ir piešķīris aizsardzību līdz brīdim, kad komersanta paziņo KP par komercnoslēpuma statusa izbeigšanu vai kad attiecīgā informācija ir kļuvusi vispārpieejama trešajām personām.

120 Ja būs izteikts lūgums noteikt informācijai IPI statusu uz ilgāku laiku nekā viens gads un KP šo lūgumu uzskatīs par pamatotu, tad sākotnēji IPI statuss tiks piešķirts uz gadu un pēc tam ik gadu automātiski pagarināts līdz termiņam, kuru iesniedzējs norādījis (atsevišķi par to iesniedzēju ik gadu neinformējot). Tomēr lūgumam noteikt IPI jābūt uz saprātīgu termiņu. Automātiska termiņa pagarināšana nav attiecināma uz komercnoslēpumu. Ja termiņš, uz kādu informācijai noteikts IPI statuss, ir beidzies, šāda informācija kļūst par vispārpieejamu informāciju. Iesniedzējam ir arī pienākums nekavējoties paziņot KP par IPI statusa atcelšanu konkrētai informācijai.

121 Ja ierosinājums konkrētajai informācijai noteikt IPI statusu ir nepamatots, KP par to paziņo informācijas sniedzējam (KL 26².panta otrā daļa). Ja trūkumi, uz kuriem KP ir norādījusi, netiek novērsti KP norādītajā termiņā vai septiņu dienu laikā no KP paziņojuma saņemšanas dienas, sniegtā informācija Informācijas atklātības likumā noteiktajā kārtībā var tikt aizsargāta vienīgi kā iekšējās lietošanas informācija, par ko KP paziņo apvienošanās dalībniekam. Savukārt, ja KP desmit darba dienu laikā no ierosinājuma konkrētajai informācijai noteikt IPI statusu saņemšanas dienas nav uz to atbildējusi, uzskatāms, ka šāds statuss attiecīgai informācijai ir noteikts uz vienu gadu.

122 Iesniedzējs KP var iesniegt divas ziņojumu versijas – vienu, kas satur speciāli atzīmētu IPI, un otru versiju, no kuras IPI ir izņemta. Problemātiskos apvienošanās gadījumos, kur apvienošanās ziņojumā ietverama apjomīga informācija, šādu divu versiju iesniegšana ir pat vēlama, jo palīdz gan apvienošanās dalībniekam, gan KP saprast, kura, tieši informācija uzskatāma par IPI. Problemātiskos gadījumos KP ir tiesības pieprasīt, lai persona, kuras sniegtajai informācijai nepieciešams noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu, minētajai informācijai pievieno vispārpieejamas informācijas eksemplāru, kas nesatur IPI (KL 26².panta ceturtā daļa).

123 Jautājumus, kas saistīti ar IPI, KP aicina izvērtēt ļoti rūpīgi un jau konsultāciju procesā pirms ziņojuma izsniegšanas KP sagatavot ziņojuma projekta versiju, kurā atzīmēta informācija, ko iesniedzējs uzskata par IPI. Tikšanās laikā KP pārstāvjiem ir iespējams uzdot specifiskus jautājumus, kas saistīti ar IPI. Iesniedzot KP ziņojumu, kur precīzi un pareizi atzīmēta IPI, paātrina ziņojuma izskatīšanu, ietaupot KP un iesniedzēja resursus IPI identificēšanai un statusa noteikšanai.

15. NODEVA PAR APVIENOŠANĀS ZIŅOJUMA IZSKATĪŠANU

124 Tā kā apvienošanās dalībnieki ir tiešie labuma guvēji no apvienošanās darījuma, tad saskaņā ar KL 15.panta sesto daļu tiem ir uzlikts pienākums maksāt nodevu par apvienošanās izvērtēšanu, lai vismaz daļēji segtu izdevumus, kas radušies saistībā ar apvienošanās ziņojuma izvērtēšanas procesu un turpmāku iespējamo KP uzlikto saistošo noteikumu uzraudzību.

125 Valsts nodevas apmēru un samaksas kārtību, kā arī gadījumus, kad valsts nodeva netiek apmaksāta, nosaka Ministru kabineta 14.06.2016. [noteikumi Nr.362](#) *Noteikumi par valsts nodevu par apvienošanās izvērtēšanu* (turpmāk – Nodevas noteikumi Nr.362). Atbilstoši noteikumiem nodeva tiek piemērota šādā apmērā:

- 2000 euro, ja iesniegts saīsināts ziņojums par apvienošanos;
- 2000 euro, ja pēc KP pieprasījuma vai pēc apvienošanās dalībnieku iniciatīvas iesniegts ziņojums par apvienošanos, kas neatbilst KL 15.panta otrajā daļā noteiktajiem kritērijiem;

- 4000 euro, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir 30 miljoni euro vai vairāk, bet mazāks par 80 miljoniem euro;
  - 8000 euro, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir 80 miljoni euro vai vairāk.
- 126 Apvienošanās dalībnieki nodevu valsts budžetā iemaksā pirms apvienošanās ziņojuma iesniegšanas KP vai, ja apvienošanās izvērtēta bez iesniegta apvienošanās ziņojuma, desmit dienu laikā pēc tam, kad saņemts KP lēmums par apvienošanos.
- 127 Iesniedzot KP apvienošanās ziņojumu par valsts nodevas samaksu, nepieciešams norādīt valsts nodevas samaksu apliecināšu informāciju:
- juridiskās personas nosaukums vai fiziskās personas vārds un uzvārds;
  - nodokļu maksātāja reģistrācijas kods vai personas kods;
  - valsts nodevas maksājuma datums un maksājuma references (darījuma reģistrācijas) numurs.
- 128 Ja iesniegto apvienošanās ziņojumu atsauc, samaksāto valsts nodevu neatmaksā. Par atsauktu uzskata arī apvienošanās ziņojumu, ja tas neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un neatbilstība netiek novērsta viena mēneša laikā no dienas, kad KP par to informējusi ziņojuma iesniedzēju.